

литература ще е станал много по-голям. Общуването му с наши видни дейци в Цариград, някои от които са били руски възпитаници, ползуването на библиотеки, честото минаване на пътуващи книжари, по-живите връзки с българите в Русия, редакторската дейност, с която се е занимавал години наред, всичко това не може да не е благоприятствувало за по-широкото запознаване на Славейков с великата руска класическа литература.

Съвсем малко са оцелелите и достигнали до нас книги от библиотеката на Славейков, които биха могли да дадат една по-пълна и по-вярна представа за неговата литературна осведоменост и по-специално за интересите му към руската класическа литература.

И въпреки това някои макар и оскъдни факти са крайно показателни в това отношение. Така например Славейков, който така много се интересува от нашето народно творчество, е притежавал книгата на П. Безсонов „Калеки перехожие, сборник стихов“, Москва, 1864 г., а от по-късно време — книгата на А. А. Потебня „Объяснения малорусских и сродных народных песен“, Варшава, 1883 г. Тоя факт свидетелствува, че във всички области на своята културна дейност Славейков търси и обогатява познанията си чрез руската книга.

От съчиненията на руските поети, които е притежавал Славейков, се е съхранил първият том от стихотворенията на Аполон Майков, издаден в Санктпетербург, 1858 г. За интереса на Славейков към този руски поет обаче няма някои по-специални данни.

Много съществен факт с оглед интересите на Славейков към руската художествена мисъл представя запазилото се в библиотеката му тритомно издание от съчиненията на Некрасов — „Стихотворения Н. Некрасова“, издание четвърто, Санктпетербург, 1864 г. Досега не се знаеше нищо за отношението на Славейков към този велик руски поет революционен демократ. Редица интересни данни обаче свидетелствуват, че нашият поет е ценил високо творчеството на Некрасов, че той се е учил от него на прогресивна идейност, на реализъм и художествено майсторство. Тритомното издание на Некрасовите съчинения от 1864 г. Славейков си е набавил след пристигането си в Цариград.

Най-после между оцелелите издания от библиотеката на Славейков са се запазили две книги, които са извънредно много показателни за интересите на Славейков към руската поезия. Досега никой от изследователите на Славейков не е спрял вниманието си на тия издания и следователно никой не е подчертал тяхното значение в творческото развитие на нашия поет. Тия книги представят два сборника на руската революционна поезия. Те са издадени зад граница, в Лайпциг, тъй като такива издания при съществуващите цензурни условия са били невъзможни в царска Русия. Първият сборник носи показателното с оглед на съдържанието си заглавие — „Потаённая литература XIX столетия“, Лейпциг, 1874 г., 384 стр. Вторият сборник, пак от същата библиотека (Лютня), носи заглавие „Собрание свободных русских песен и стихотворений“, трето издание, Лейпциг, 244 стр. Година на изда-